

Nybörjarbotanik 230502

- Gökärt – nyckling
- Tätört – nyckling
- Näve-växter – byggnad
- Violer - byggnad, ståndarna och pistillen
- Något om Vårkollen
- Namngivning – placering i slakten och familjer
- Presentation av tre familjer
- Ny hemuppgift

Nyckel V

1 (blommor zygomorfa) till 55

55 (blommor utan sporre) till 61

61 (blommor zygomorfa) till 62

67 (blad parflikiga) till 68

68 (blommor femtaliga utan tydlig läpp) till 69

69 (foder av fem lika blad eller flikar, kronblad fem, fria (segel, vingar och köl) till nyckel XI

Nyckel XI

1 (blad parbladiga) till 11

11 (blad parbladiga utan uddblad) till 14

14 (blad utan klänge) vårärt och gökärt.

Och efter denna vindlande väg och hoppas jag rätta väg framme vid **gökärt**. Och på den upptäckte jag då den tvåvingade stjälken och stora stipler)

Huvudnyckel: Blommor med foder och sambladig krona -
Nyckel VI

Nyckel VI: 1. Blommor zygomorfa - **2**

2: Blad i rosett. Stjälk med få fjäll - **3**

3: Blomskaft utan blad, med en blomma. Blomma undersittande med sporre - **tätörter 252**

252: Tätört

De två andra svenska arterna: Fjälltätörten har vita blommor, dvärgtätörten har framför allt mycket små blad!

Tätört och
”kollegan”
småsileshår

Fjälltätört

Dvärgtätört

Beskrivning av rosengeranium

- Växtens stam är upprätt och rund med bladen strödda längs hela stammen.
- Mellanbladen är långskaftade, och vid foten sitter bladlika, spetsiga stipler.
- Handflikiga blad med handnervig (eller fjädernervig?) ledningsvävnad.
- Naggad och i viss mån cilierad kant.
- Bladen har en ljus grön färg och nerverna framträder tydligt.
- Bladytan är skrovlig och täckt av filthår. Tydlig doft vid beröring.

Släktingen skatnäva

Nycklingen kan vara krånglig!
I "Svensk Fältflora" måste man
konstatera att den har motsatta
blad, eller också en kapsel,
men???

I den äldre "Kroken" kommer man
rätt om man utgår från 5
ståndare, men inte i den nyare,
för det finns 5 ståndare med
ståndarknappar och 5 utan, så då
måste man gå på 10 ståndare!

I Elvers' Vår Flora i Färg
Fanerogamer kommer man enkelt
rätt, oavsett om man ser motsatta
blad eller ej. Detsamma gäller
Ursing: Svenska Växter
Fanerogamer.

Violer

Jag har inte så mycket blommande krukväxter, men här är två bilder på några penséer som är planterade utanför huset.

Jag tycker bladen är hjärtformade med trubbig spets och naggad kant. Dom är fjädernerviga och har skaft. Placeringen är jättesvår, det är ett virrvarr av blad. Kransställda eller korsvis motsatta?

Blommorna har foderblad, 5 st? (jovisst) Jag ser två ståndare (av totalt 5) och en pistill djupt ner i blomman. Hyllet är översittande (?) och blomman är ensymmetrisk.

Violblommors byggnad

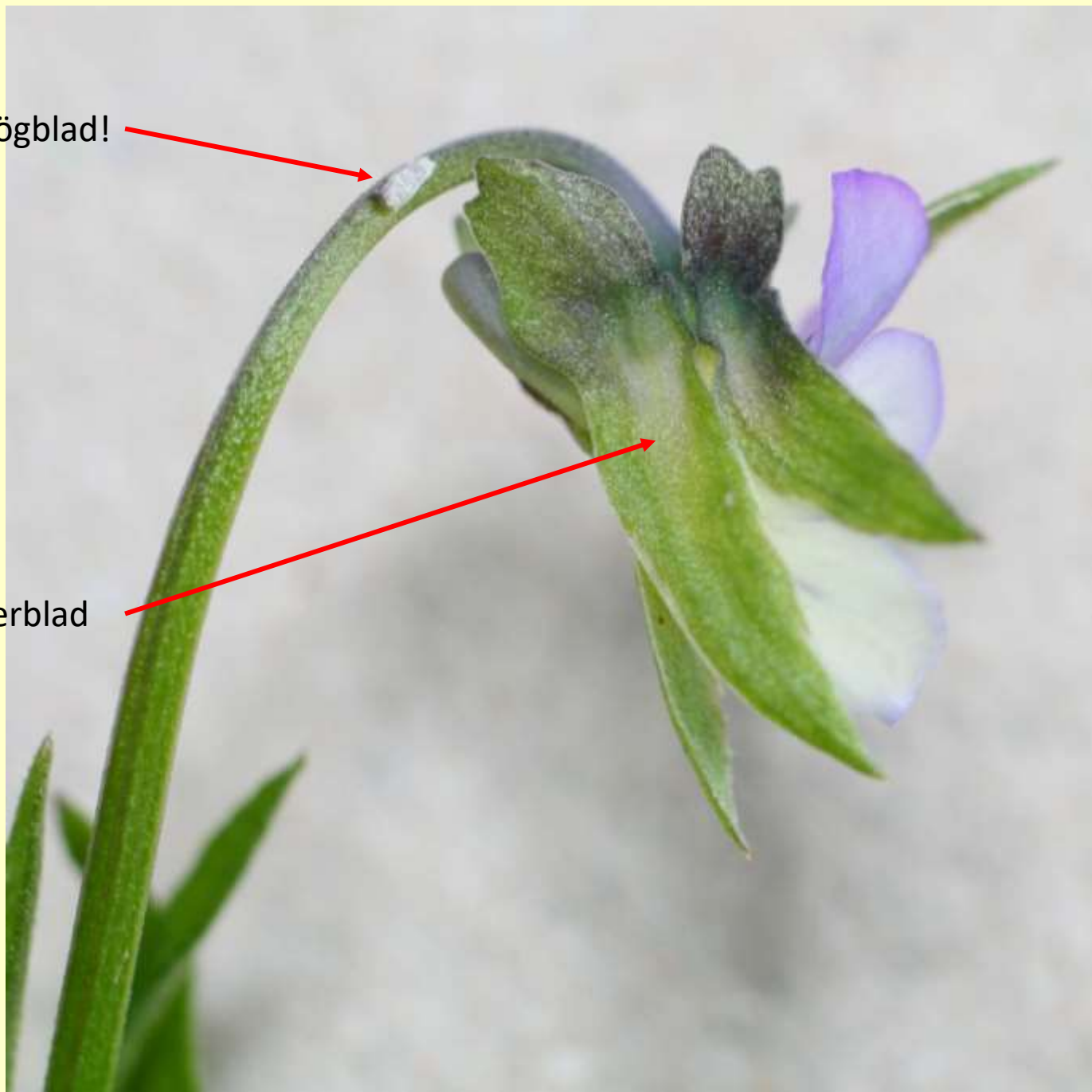
- Ett av kronbladen har en sporre, där nektar finns
- Ståndarna sitter ihop, runt pistillen

Åkerviol (*Viola arvensis*)

Obs! Högblad!

Foderblad

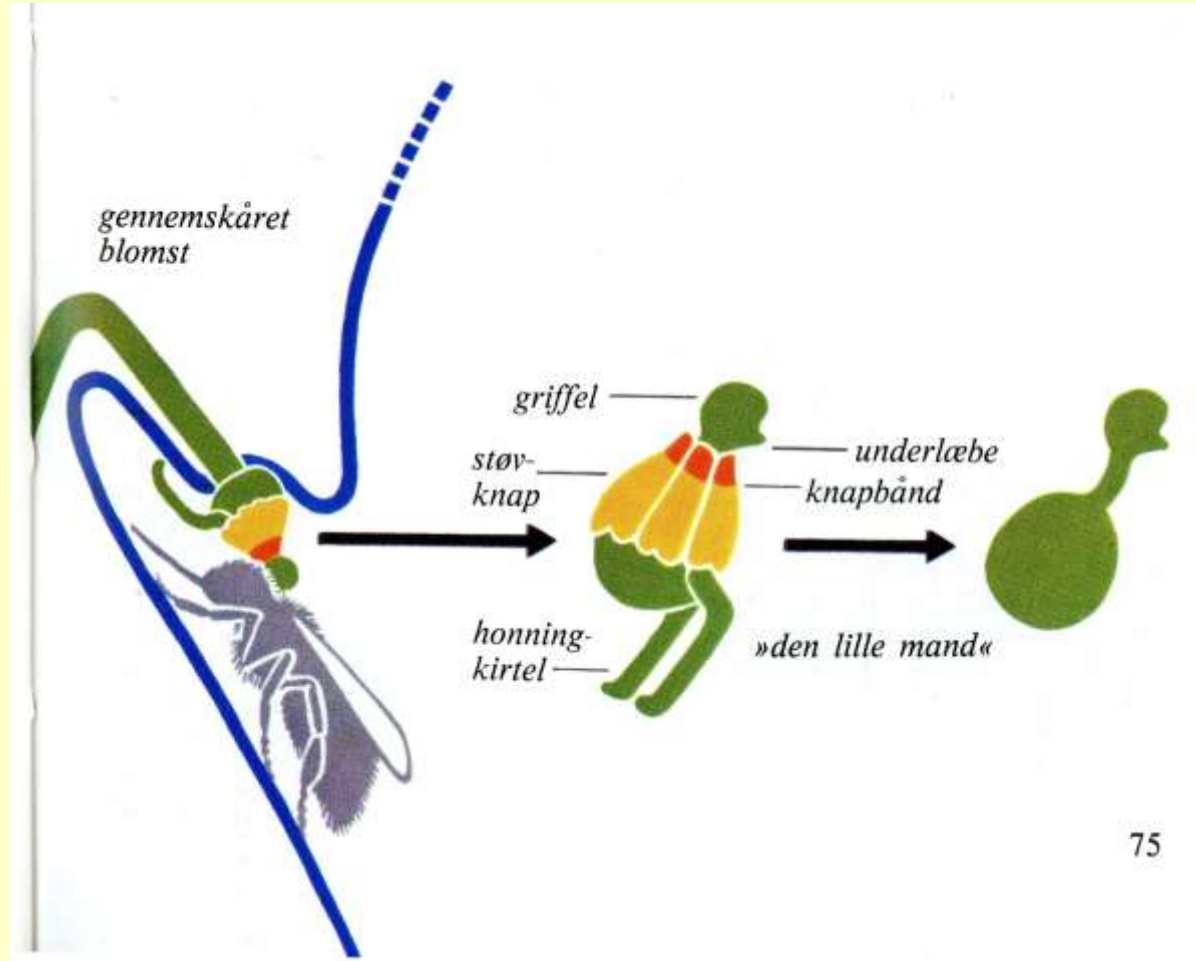

Luktviol (*Viola
odorata*)

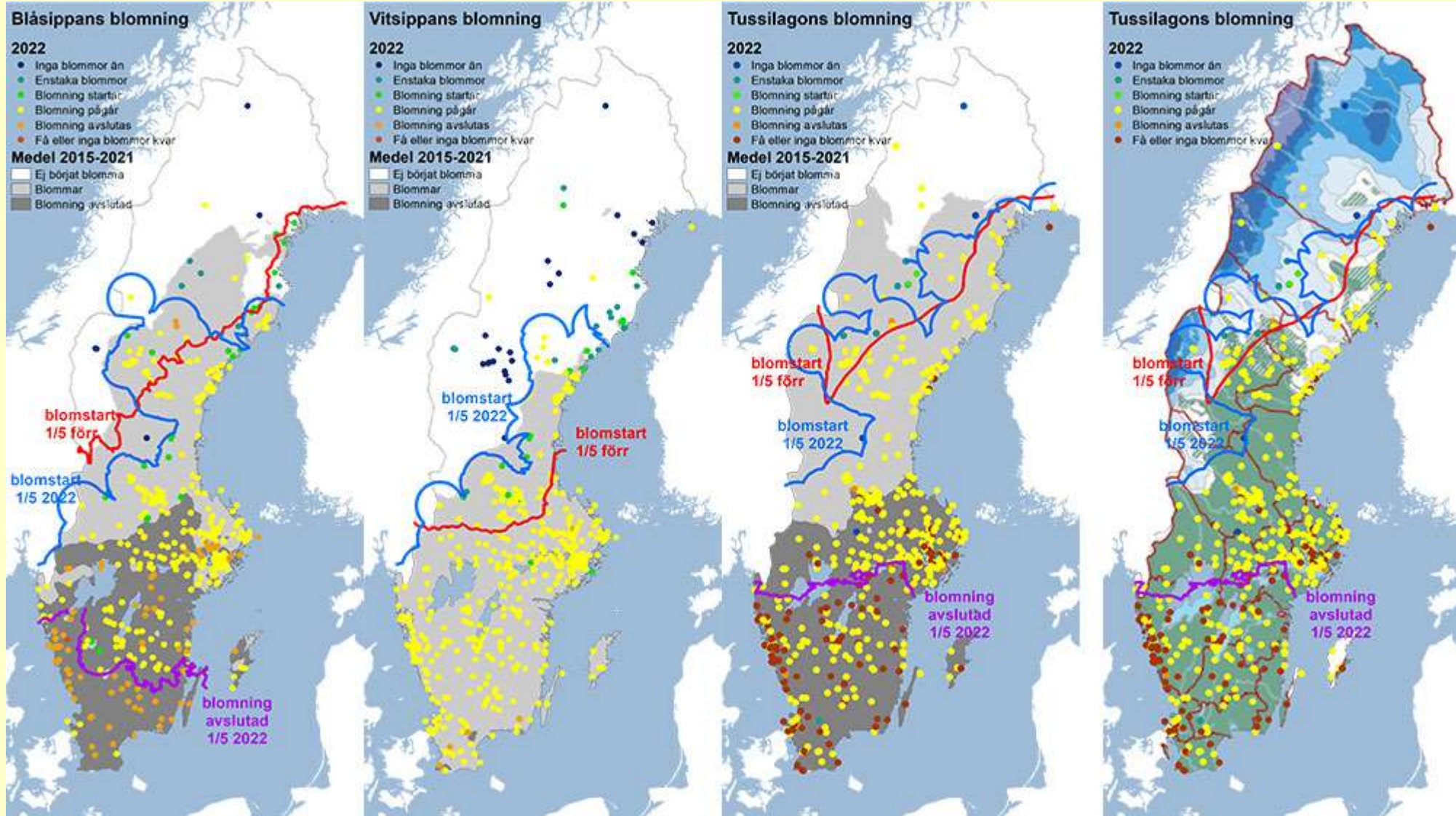

Samband, från boken "Blomsterbiologi"

Vårkollen – årets resultat

Och 2022:

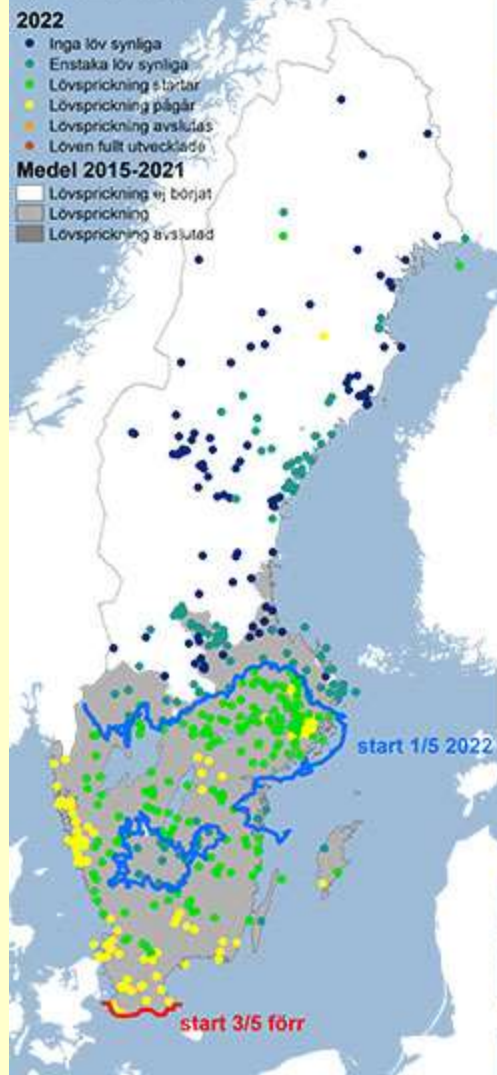
Björkens lövsprickning

2022

- Inga löv synliga
- Enstaka löv synliga
- Lövsprickning startar
- Lövsprickning pågår
- Lövsprickning avslutas
- Löven fullt utvecklade

Medel 2015-2021

- Lövsprickning ej börjat
- Lövsprickning
- Lövsprickning avslutad

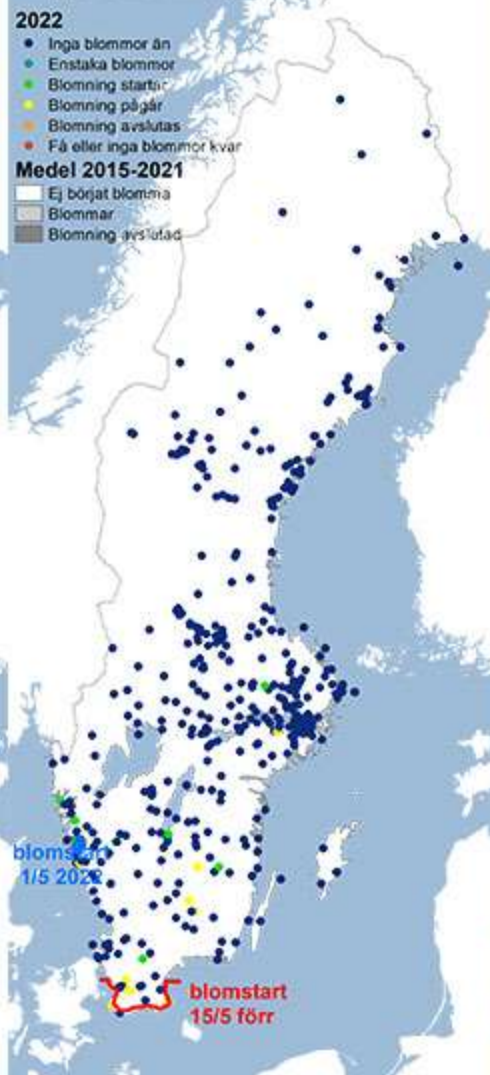
Häggens blomning

2022

- Inga blommor än
- Enstaka blommor
- Blomning startar
- Blomning pågår
- Blomning avslutas
- Få eller inga blommor kvar

Medel 2015-2021

- Ej börjat blomma
- Blommar
- Blomning avslutad

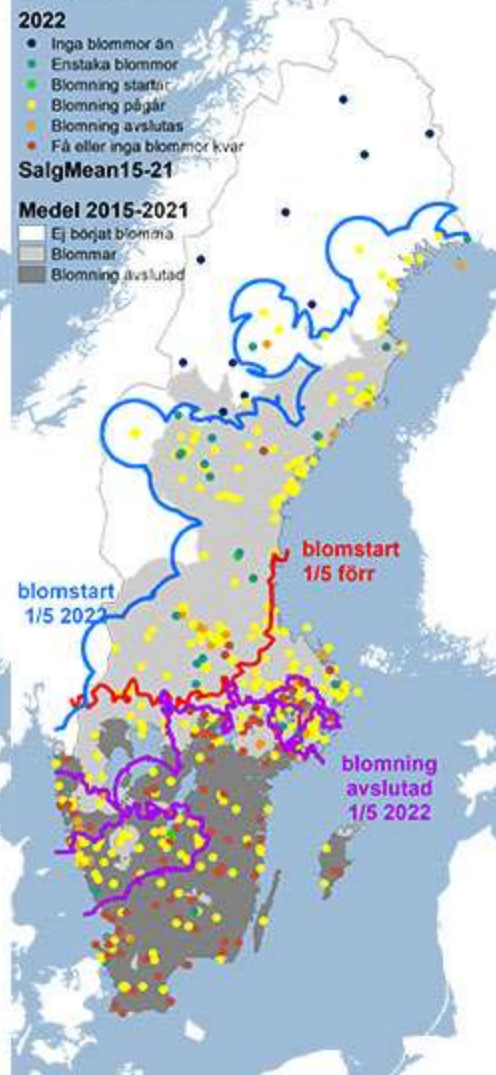
Sälgens blomning

2022

- Inga blommor än
- Enstaka blommor
- Blomning startar
- Blomning pågår
- Blomning avslutas
- Få eller inga blommor kvar

SalgMean15-21

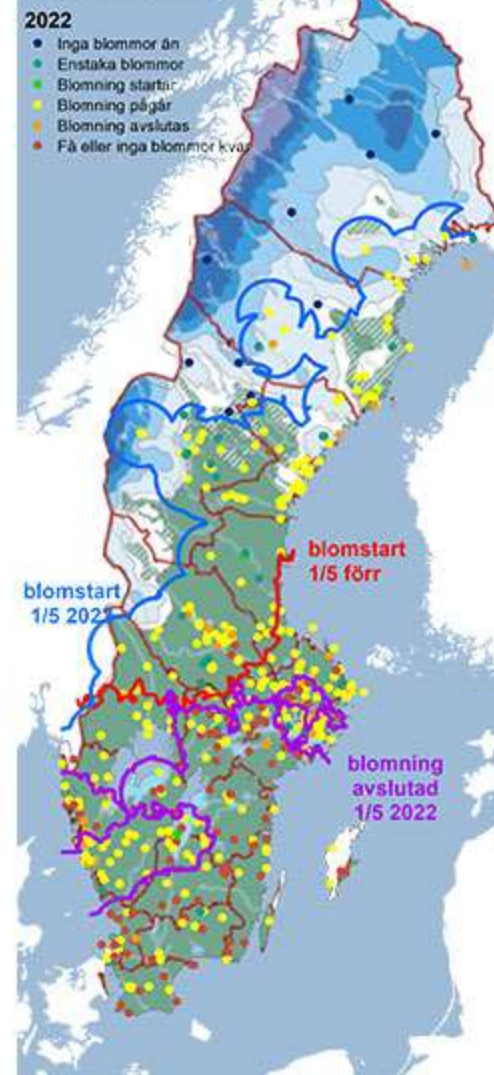
- Ej börjat blomma
- Blommar
- Blomning avslutad

Sälgens blomning

2022

- Inga blommor än
- Enstaka blommor
- Blomning startar
- Blomning pågår
- Blomning avslutas
- Få eller inga blommor kvar

Namngivning – vetenskapliga namn, indelning

- Namn kan behöva ändras – om man vill flytta en art från ett släkte till ett annat. Delvis fråga om ”tyckande”, men man kan ha ordentliga argument. Även regler för hur man gör omflyttningar korrekt.
- Ex. att blåsippa ibland kallas *Anemone hepatica*, eller också *Hepatica nobilis*. Det är inte tillåtet att hitta på något helt nytt!
- Svalört: *Ranunculus ficaria* eller *Ficaria verna*.
- Det sker även omflyttningar av släkten till andra familjer.
- (Likaså annan fördelning av familjer i ordningar, t.ex. att violer och viden står nära varandra).

Var hittar vi det numera accepterade namnet?

- Ännu ett tag: dyntaxa.se (går att söka på det svenska namnet, och få det vetenskapliga – och man får "hierarkin" med släkte, familj, ordning osv.
- Sedan till Artfakta.se, "namn och släktskap". Även där hierarkin.
- Det går även att söka på det svenska namnet i Botanikportalen, och därefter på "Taxonomi". Även hierarkin.

Tre viktiga familjer

- Främst vårblommande arter (mer hos korgblommiga)
- Går det att direkt se om en växt hör någon av de här tre familjerna?
- I så fall: Slå upp familjen i floran. Om bildflora: bläddra. I Kroken m fl: Kolla bestämningsnyckel till släkte, och inom ett släkte till arten!
- Annars får vi börja från början...